

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

M 1 4 2 5 3 1 1 2

JESENSKI IZPITNI ROK

FILOZOFIJA

≡ Izpitna pola 2 ≡

Esej

Sobota, 30. avgust 2014 / 120 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Kandidat dobi dva konceptna lista in dva ocenjevalna obrazca.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca). Svojo šifro vpišite tudi na konceptna lista.

Izpitna pola vsebuje 15 esejskih naslovov, od katerih izberite enega. Esej naj obsega najmanj 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 22.

V preglednici z "x" zaznamujte, kateri esej naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvi esej, ki ste ga pisali.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.

Pišite **v izpitno polo** z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pred esej prepisite številko in naslov eseja, ki ste ga izbrali. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljivo besedilo bo ocenjeno z 0 točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

M 1 4 2 5 3 1 1 2 0 3

Prazna stran

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Napišite esej, ki naj bo dolg najmanj 600 besed. Bodite pozorni na **analizo ključnih pojmov** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) ter na razlago in **argumentacijo stališč**, ki jih boste v eseju predstavili. Pri razlagi in utemeljevanju uporabite **konkretne primere**, oprite pa se seveda na **filozofske perspektive**, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju obravnavajte **vsaj dva pogleda** na dani problem. Pri tem se od zdravorazumskega načina, ki niza različna mnenja, poskusite dvigniti do filozofskega premisleka o **temeljnih posameznega pogleda**.

Vprašanje stvarnosti

1. Razpravljajte o trditvi: Stvarnost je, kar doživljamo, to pa je tudi vse, saj se za zavestnim izkustvom ne skriva noben globlji temelj stvarnosti.
2. Razpravljajte o trditvi: Avtentično življenje je mogoče le, če smo popolnoma svobodni, vsaka omejitev naše svobode je tudi omejevanje avtentičnosti našega življenja.
3. Razpravljajte o trditvi: Človek ni preprosto mentalna substanca, saj vselej živi v telesu in v svetu.

Vprašanje spoznanja

4. Razpravljajte o trditvi: Mnenje je lahko prvi korak do vednosti, lahko pa je tudi ovira, ki nam preprečuje dostop do nje.
5. Razpravljajte o trditvi: Do spoznanja lahko pridemo le, če razum ni prazen in čuti niso slepi.
6. Razpravljajte o trditvi: Znanost mora svoje trditve preveriti, filozofija pa se lahko predaja mišljenju brez vsakih omejitev.

Vprašanje morale

7. Razpravljajte o trditvi: Na vprašanje, kaj je dobro življenje, ni enega samega odgovora, vendar to ne pomeni, da so vsi odgovori enako dobri.
8. Razpravljajte o trditvi: Dobro življenje je naša dolžnost, zato si zanj moramo prizadevati, čeprav nam ne bo prineslo sreče.
9. Razpravljajte o trditvi: Moralno vrednost dejanja določajo njegove posledice. Če so te dobre, potem je dobro tudi dejanje. Dobri nameni nam ne povedo ničesar o moralnosti dejanja.

Posameznik in skupnost

10. Razpravljajte o trditvi: V pravični družbi je soudeležnost pri vladanju sorazmerna posameznikovim zaslugam, zaradi česar je pravično, da neizobraženi ali revni nimajo volilne pravice.
11. Razpravljajte o trditvi: Državlјanska nepokorščina je včasih upravičena tudi v demokratični politični ureditvi.
12. Razpravljajte o trditvi: Anarhija je edina ureditev, v kateri so ljudje svobodni.

Filozofija religije

13. Razpravljajte o trditvi: Tudi nasprotovanje veri zaradi razuma temelji na nekem verovanju in je zato pravzaprav zgolj še ena oblika verovanja.
14. Razpravljajte o trditvi: Bog je transcendenten, zato ga ni mogoče ne spoznati ne dokazati.
15. Razpravljajte o trditvi: Neupravičeno trpljenje je dokaz, da vseljubečega Boga ni.

Lined writing area with horizontal lines

Lined writing area consisting of 20 horizontal lines.

V sivo polje ne pišite.

M 1 4 2 5 3 1 1 2 1 1

Prazna stran

Prazna stran